

**Звіт директора Івано-Франківського краєзнавчого музею про
виконання функціональних обов'язків та умов контракту
за 2014 – 2018 роки**

Івано-Франківський краєзнавчий музей заснований згідно Постанови тимчасового управління від 2.XI.1939 року “Про організацію музею” і відкритий для огляду 1 травня 1940 року. Збірка новоствореного музею формувалася на основі збірок Покутського музею та музею Гуцульщини в селі Жаб'є, а також окремих приватних колекцій.

Музей є установою комплексного профілю з комунальною формою власності та статусом юридичної особи. У його структурі є такі експозиційні відділи: природи, археології, історії, іконографії, народного мистецтва, а також неекспозиційні: науково-освітній, науково-методичний, обліку та збереження фондів, реставраційний, відділ реклами, друку та інформації.

На правах філій музею працюють:

- літературний музей Прикарпаття (вул. Б. Лепкого, 27, м. Івано-Франківськ);
- літературно-меморіальний музей Івана Франка та хата гражда Харуків (присілок «Москалівка», с. Криворівня Верховинського району);
- історико-краєзнавчий музей ім. О. Феданка (вул. Грушевського, 4, смт. Солотвин Богородчанського району);
- літературно-меморіальний музей Леся Мартовича (вул. Шевченка, 70, с. Торговиця Городенківського району);
- музей М. Грушевського (присілок «Усті І», с. Криворівня Верховинського району);
- історико-краєзнавчий музей О. Довбуша (вул. Незалежності, 9, смт. Печеніжин Коломийського району);
- історико-краєзнавчий музей «Гуцульщина» (вул. І. Франка, 5а, смт. Верховина Верховинського району).

Всього площа музейної території становить 6107, 7 кв.м.: експозиційна площа – 2389,8 кв.м., під фондосховищем – 610 кв.м. Кількість будівель -11.

Загальна кількість співробітників - 92 особи.

В Івано-Франківському краєзнавчому музеї відвідувачі знайомляться з фауною та флорою краю, його геологічною будовою, корисними копалинами, особливостями клімату, багатством внутрішніх водойм, цінними археологічними знахідками. Експозиція детально висвітлює

період української державності часів Галицько-Волинського князівства, історію Давнього Галича. Численні документальні та речові матеріали розповідають про життя мешканців краю в XV-XIX ст., їхню постійну боротьбу за незалежність і культурний розвиток. Експонати висвітлюють побут і господарську діяльність етнографічних регіонів області: Опілля, Покуття, Бойківщини, Гуцульщини, історію заснування, розвиток міста Станиславова (Івано-Франківська) та інших міст. У виставкових залах експонується колекція ікон XVII-XX ст., які репрезентують зразки західноукраїнського професійного та народно-ремісничого малярства.

Науково-дослідна робота

Уся науково-дослідна робота в музеї проводиться за планом, який затверджує науково-методична рада музею. Наукова робота на сучасному етапі здійснюється за допомогою розвідок на місці подій, пошукових експедицій, вивчення архівних матеріалів та джерел, що зберігаються у бібліотеках, науково-дослідних інститутах, інших культурно-освітніх установах.

Результати науково-дослідної роботи працівники музею оформляють у вигляді нових виставок, розділів експозицій, каталогів, буклетів, методичних розробок екскурсій, наукового опису цінних експонатів, а також статей та монографій, наукових праць тощо.

Активно працюють у науковій сфері працівники відділів та філій музею. Відповідно до тематики та специфіки роботи, досліджуються теми з історії, природи, етнографії, літератури та мистецтва краю, діяльності громадських організацій, музезнавства.

Робота відділу природи спрямована на продовження вивчення природних особливостей краю, зокрема біорізноманіття та особливостей тваринного і рослинного світу області. Співробітники відділу беруть участь у наукових експедиціях. Особлива увага зверталася на місце зростання рідкісних видів рослин, які потребують охорони та занесені до Червоної книги України.

Співробітники відділу археології музею беруть участь у археологічних розвідках на території міста та області, надають консультації науковцям і дослідникам інших установ. Продовжуються роботи по дослідженню середньовічних монастирів Прикарпаття.

Працівниками відділу історії проведена велика робота з оновлення експозиційних розділів «Галицько-Волинське князівство» та «Сільський побут кін. XIX - поч. XX ст.». Тематика їх наукових розвідок стосувалася експозиційних тем, а також вивченню фондової колекції музею. Зокрема, опрацьовано архів УПА, який передано до музею із с. Поточище Городенківського району.

Працівники відділу народного мистецтва працюють над створенням каталогу народних майстрів Прикарпаття, вивчаються фондові збірки

музею, зокрема колекції писанок, бісерних прикрас, головних уборів, ткацтва та вишивки.

Діяльність Літературного музею була спрямована на дослідження історії літературного процесу Прикарпаття, збір матеріалів про окремих поетів, письменників та літературознавців краю. Зокрема завершено опрацювання фонду родини Мочульських-Вояковських у запасниках Івано-Франківського краєзнавчого музею, фондах Державного меморіального музею М.Грушевського у Львові та державному архіві Івано-Франківської області. Упорядковано та класифіковано частину робочого архіву голови Івано-Франківської обласної організації національної спілки письменників України, письменника, критика, літературознавця Барана Є.М.

Наукові співробітники історико-краєзнавчого музею «Гуцульщина» досліджують історію, природу, культуру, самобутні обряди, звичаї та традиції Гуцульщини.

Літературно-меморіальний музей Івана Франка у с. Криворівня проводить активну збиральницьку та наукову роботу. У співпраці з Львівським національним літературно-меморіальним музеєм Івана Франка працівники філіалу прикладають багато зусиль для збереження пам'яті про нашого генія Івана Франка.

Працівниками філій проводилися конференції. Зокрема, у літературно-меморіальному музеї Леся Мартовича відбулася науково-теоретична конференція «Народні традиції, як культурна спадщина нашого народу», а в історико-краєзнавчому музеї «Гуцульщина» - конференція «Гуцульський світ Гната Хоткевича» (місяць рік).

Співробітники історико-краєзнавчого музею Олекси Довбуша в селищі Печеніжин збирають і вивчають матеріали про опришківський рух на Прикарпатті. Значну увагу присвячено науковим дослідженням життєвого та наукового доробку визначного вченого, історика та краєзнавця Володимира Грабовецького.

Науковими співробітниками музею підготовлено 252 публікації (Рис.1).

Щорічно у Івано-Франківському краєзнавчому музеї проводилися 2-3 науково-практичні конференції. Найбільш масштабними були:

- «Дух, що тіло рве до бою» (2016 р.)
- «Екологічні проблеми Прикарпаття в контексті концепції збалансованого розвитку» (2017 р.)
- «Пам'ятки Прикарпаття: стан збереження та популяризації» (2017 р.)
- «Сучасні акценти музейництва: історія, здобутки, перспективи» (2018 р.)
- «Християнство – духовна основа українського народу» (2018 р.).

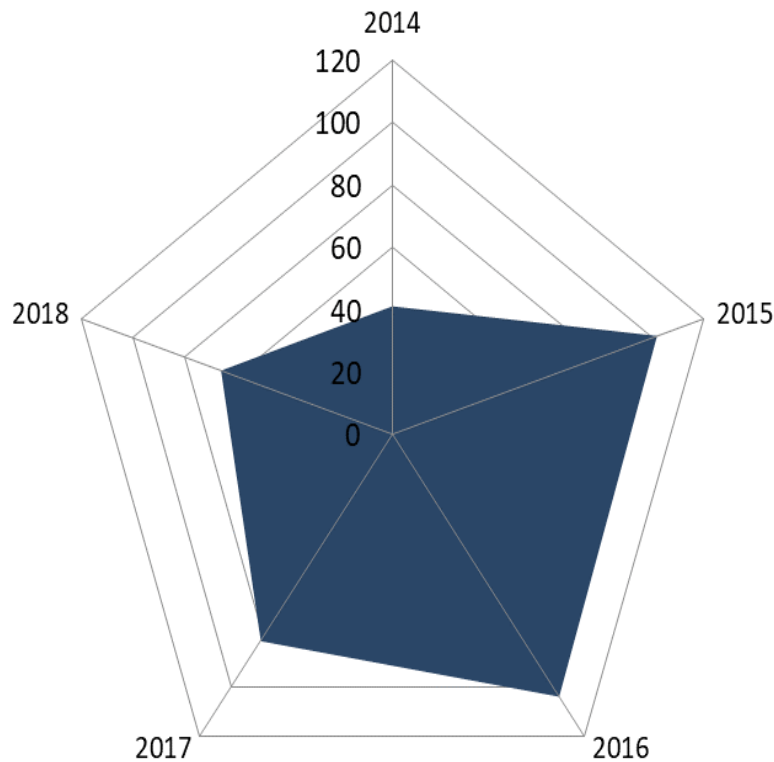

Рис.1. Кількість наукових публікацій працівників музею за період 2014-2018 роки

Результатом пошукової діяльності наукових співробітників музею є розвідки з відповідних тем дослідження, які опубліковані у черговому номері Наукових записок Івано-Франківського краєзнавчого музею. Випуск 13-14. – Івано-Франківськ, Місто-НВ, 2016 – 268с.

Багаторічні студії над громадськими та державотворчими процесами вилились у підготовку та видання ґрунтовних монографій:

- М. Паньків. «І постане Україна сама самостійна...». Повстанські пісні, записані М. Андрусом, М. Паньківим та Г. Скрипничук. - Івано-Франківськ: НАІР, 2017р. - 167с.

- М. Вуянко. «Давні українські храми Івано-Франківська XVII-XVIII ст.» - Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2017 р. – 243 с.

- В. Смирнов. «Написане залишається». - Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017 р. –224 с.

- «Врятуймо скарби разом» Історія одного проекту. Альбом./Упор. В. Твердохліб, тексти Б. Мисюга. – Київ: Майстер книг, 2018 р. – 189 с.

На вшанування пам'яті краєзнавців, які долучилися своєю працею до збиральницької діяльності, створення окремих експозицій, постійно діючих виставок, громадських музеїв, розробки стратегії розвитку музейництва області та з нагоди 75-річчя створення краєзнавчого музею підготовлено і видано збірник: Будівничі музеїв Прикарпаття. – Івано-

Франківськ, 2015 – 127 с., на його сторінках якого розкрито життєвий шлях, результати творчих здобутків краєзнавців-музейників, які відійшли у вічність. Необхідно відмітити, що це перше і єдине видання про музейних ентузіастів на теренах України.

Експозиційна та виставкова робота

Одним із головних напрямків роботи музею є експозиційна та виставкова діяльність.

Музей систематично приділяє увагу експозиційній діяльності. Оновлення експозиції відділу історії проводилось у 2016 році. Зокрема повністю змінено розділи «Доба міді на Прикарпатті», «Залізний вік на Прикарпатті» та «Історія Галицько-Волинського князівства».

Вивчивши інтереси відвідувачів та потреби у виставкових площах у зв'язку з відкриттям оглядового майданчика, науково-методичною радою музею вирішено змінити розташування експозиції відділу народного мистецтва. Для цілісного сприйняття природи, історії та творчого потенціалу етнографічних груп населення, що проживають на території області, виникла необхідність передислокувати експозицію відділу з третього поверху на другий. При вирішенні цього завдання змінено методичний підхід до розкриття даної теми. На основі аналізу розвитку декоративно-ужиткового мистецтва окремих етнографічних регіонів області вирішено створювати експозицію за напрямками розвитку ремесел, зокрема «Ткацтво», «Вишивка», «Художня обробка дерева», «Художня обробка металу», «Кераміка». Робота над перебудовою експозиційного відділу «Народне мистецтво» у 2017 році успішно завершилась.

Також у 2017 році було оформлено експозиційний відділ «Сільський побут кін. ХІХ – поч. ХХ ст.». У даному процесі застосовано нові методи побудови експозиційного поля. Побудову експозиції розпочали із центральної частини залу. Саме тут зосереджена основна частина громіздких предметів сільського побуту для більш реалістичного їх представлення відвідувачам.

У 2018 році проведено реекспозиційні роботи в історико-краєзнавчому музеї у смт. Солотвин. Тут вперше застосовано метод 3-D візуалізації перед початком монтажу майбутньої експозиції, що значно скоротило час на реалізацію даного проекту. На основі окремих музейних предметів, макету в'їздної брами у Краснопільський замок розроблено бренд даної філії і випущено календарик на 2019 рік. У цьому ж році оновлено експозицію відділу природи.

Івано-Франківський краєзнавчий музей проводить активну виставкову діяльність з метою більш широко висвітлити історію та мистецтво нашого краю.

За 2014-2018 роки у музеї та його філіях організовано 985 виставок, на яких представлено як експонати з фондів музею одяг, вироби з металу,

шкіри, дерева, картини, фото-документальні матеріали, предмети декоративно-ужиткового мистецтва, так і оригінальні роботи майстрів Прикарпаття і всієї України (Рис.2).

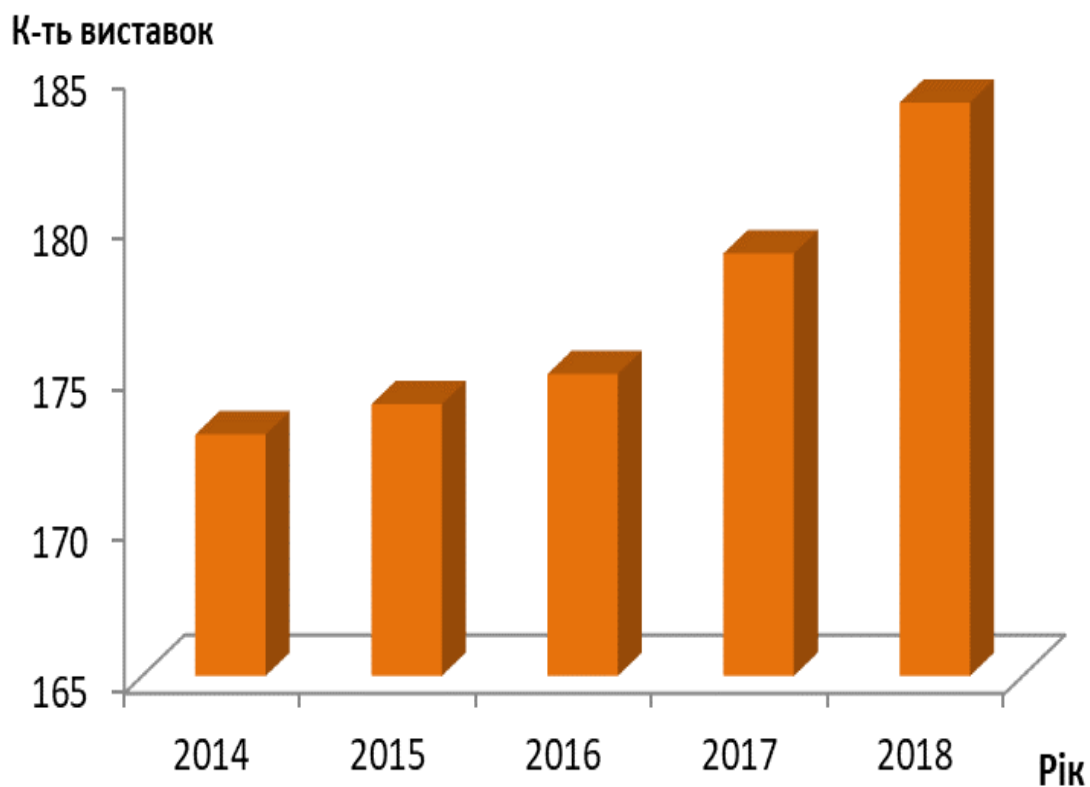

Рис.2. Кількість виставок відкритих у музеї за період 2014-2018 роки

У 2016 році започатковано Міжнародний культурно-мистецький проект «Карпатський простір», в рамках якого щорічно у музеї проводяться виставки посольств країн-учасниць фестивалю.

Знаковими виставками 2017 року був культурно-мистецький проект «Військово-польовий АРТ» та персональна виставка фоторобіт Василя Пилип'юка «Долею даровані зустрічі».

У 2018 році масштабними були Міжнародні проекти – XII бієнале художнього текстилю «Скіфія» та виставка «Абстрактне мистецтво 2018».

У рамках реставраційного проекту «Врятуймо скарби разом!» періодично проводилися презентації та виставки реставрованих творів мистецтва з фондів музею. Знаковою була, зокрема, виставка «Повернення сакральних реліквій», відкриття якої відбулося у березні 2018 року. На ній вперше за багато років громаді міста була представлена сенсаційна знахідка - частина срібної ризи чудотворної Зарваницької ікони «Розп'яття».

Традиційно у музеї проводиться бієнале ПРИРОДА. Фотоконкурс започатковано у 1995 році в Івано-Франківську. 2012 року була проведена ювілейна десята ПРИРОДА. У 2014 конкурсу не проводився, а експозиція була сформована з робіт переможців попередніх десяти виставок. Щоразу виставки були приурочені до Всесвітнього дня охорони довкілля.

Музей став місцем проведення бієнале імені Степана Назаренка «ФОТОПОРТРЕТ». Це національний фотоконкурс, що проходить в режимі бієнале з 2007-го року та збирає сотні фотографів з усієї України. Мета конкурсу — продовження і розвиток кращих традицій української портретної фотографії. Незважаючи на академічне спрямування, поза увагою не залишаються роботи, виконані в репортажній манері, експерименти, творчі та технічні пошуки авторів.

Попередня експозиція «Галицького князівства»

Підготовка інтер'єру нової експозиції

Монтаж нової експозиції

Нова експозиція «Галицького князівства»

Початок монтажу експозиції «Сільський побут»

Монтаж експозиції

Павло Гудімов оглядає експозицію «Сільський побут»

Відтворення інтер'єру гуцувської хати

Монтаж експозиції відділу народного мистецтва

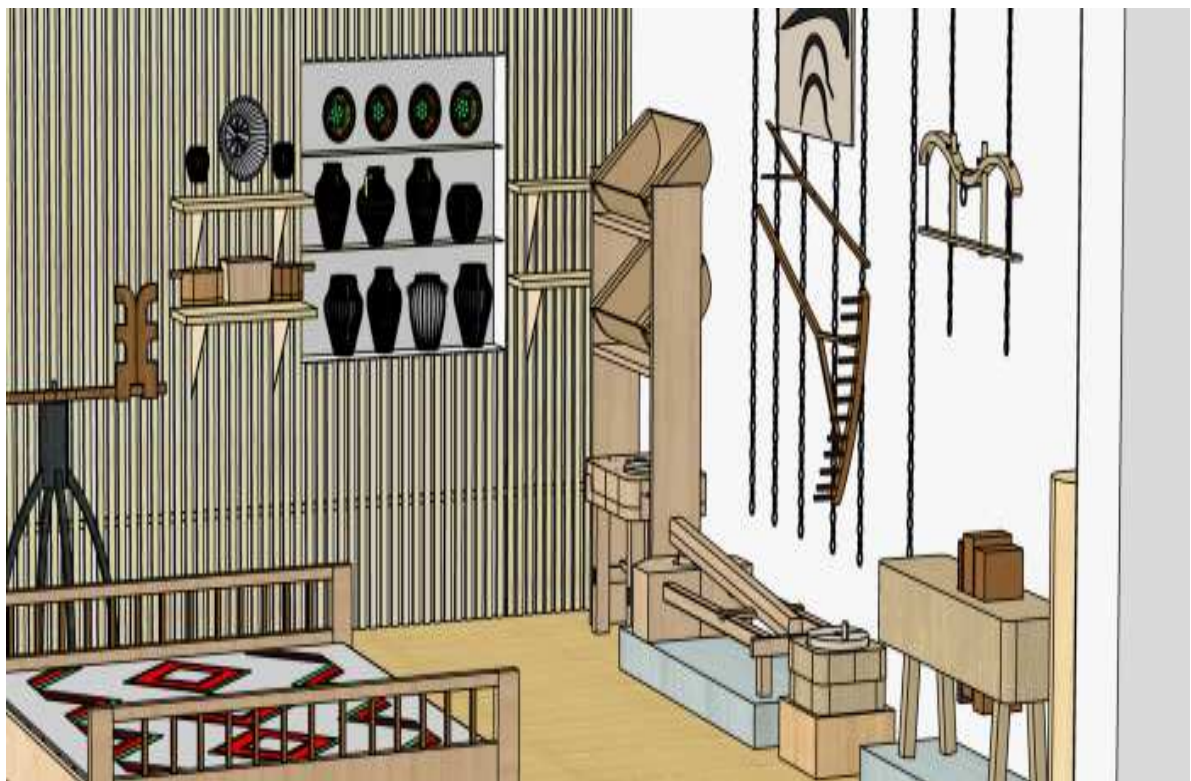
Консультант Паньків М.І. оглядає створення експозиції

Фрагмент експозиції відділу народного мистецтва

Обмін думками

3-D візуалізація експозиції Солотвинського музею

Монтаж експозиції Солотвинського музею

Науковий співробітник Микитин І.М за монтажем експозиції

Фрагмент експозиції Солотвинського музею

Макет в'їздної брами у Краснопільський замок в експозиції музею

Відтворення 3-D концепції в'їздної брами Краснопільського замку

Науково-освітня робота

Співробітники музею велику увагу приділяють співпраці з науково-освітніми закладами міста та області. У музеї, його філіях організуються виставки, екскурсії, лекції, мистецькі вечори, зустрічі з відомими особистостями, впроваджуються нові цікаві проекти, основною метою яких є популяризація діяльності музею.

Традиційно музей продовжує співпрацю з Державним архівом Івано-Франківської області, вищими навчальними закладами міста, Івано-Франківською обласною універсальною науковою бібліотекою імені Івана Франка, Івано-Франківською обласною бібліотекою для юнацтва, Івано-Франківською обласною організацією Національної Спілки краєзнавців України, Науковим товариством ім. Т. Шевченка, Українським товариством охорони пам'яток історії та культури, Навчально-методичним центром культури і туризму Прикарпаття, Обласним державним центром науково-технічної творчості учнівської молоді, Міським центром дитячої та юнацької творчості, Івано-Франківським державним центром естетичного виховання.

Велика увага приділяється зустрічам з відомими особистостями, організації майстер-класів, круглих столів, літературних вечорів, бесід, розробці нових тематичних екскурсій (Рис.3).

Екскурсійна робота — це основний вид культурно-освітньої діяльності у музеї, адже саме екскурсії заохочують відвідувачів до пізнання природи, матеріальної й духовної культури народу, збагачують наукові знання людини, сприяють естетичному вихованню.

Екскурсії поділяються на оглядові, які передбачають загальне ознайомлення з музеєм, і тематичні, які проводяться за конкретною темою у одному з експозиційних відділів. Щорічно працівниками розробляються нові теми екскурсій з урахуванням запитів сьогодення, змін у експозиційних розділах, а також навчальних програмах закладів освіти.

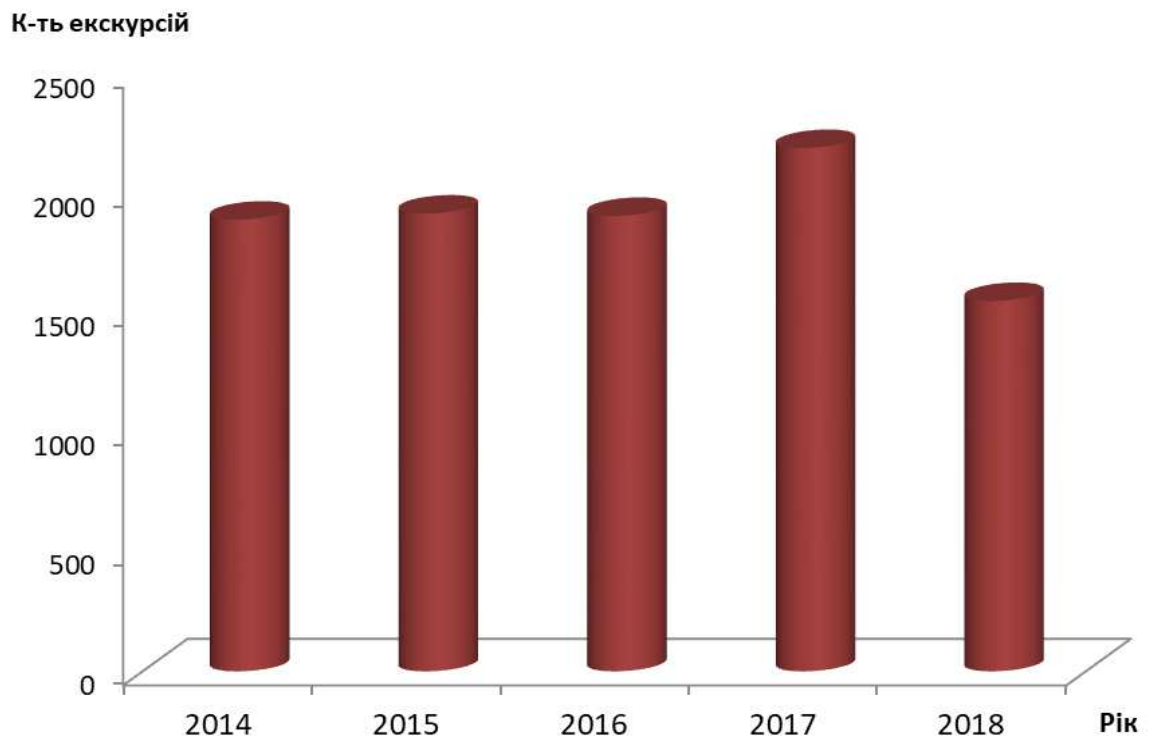

Рис.3. Кількість екскурсій проведених у музеї за період 2014-2018 роки

За 2014-2018 роки музей відвідали 675249 осіб, з них 248197 дорослі та студенти, 427052 – учні (Рис.4).

Особливу увагу при підготовці нових екскурсій наукові працівники звертають на втілення нових методик у проведенні заходів із залученням людей з обмеженими можливостями. Для цього вивчаються сучасні практики та досвід інших закладів культури щодо адаптації людей з інвалідністю у суспільстві.

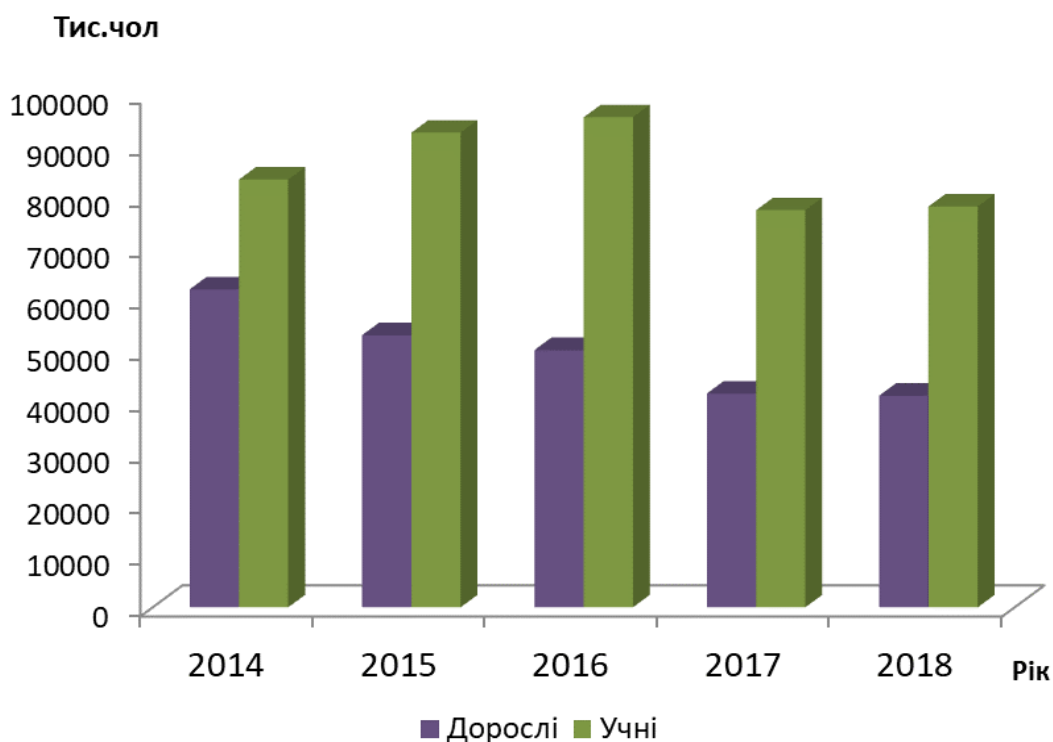

Рис.4. Відвідувачі музею за період 2014-2018 роки

Екскурсіями охоплено 235975 осіб, з них 74729 – дорослі та студенти, 161246 – учні (Рис.5).

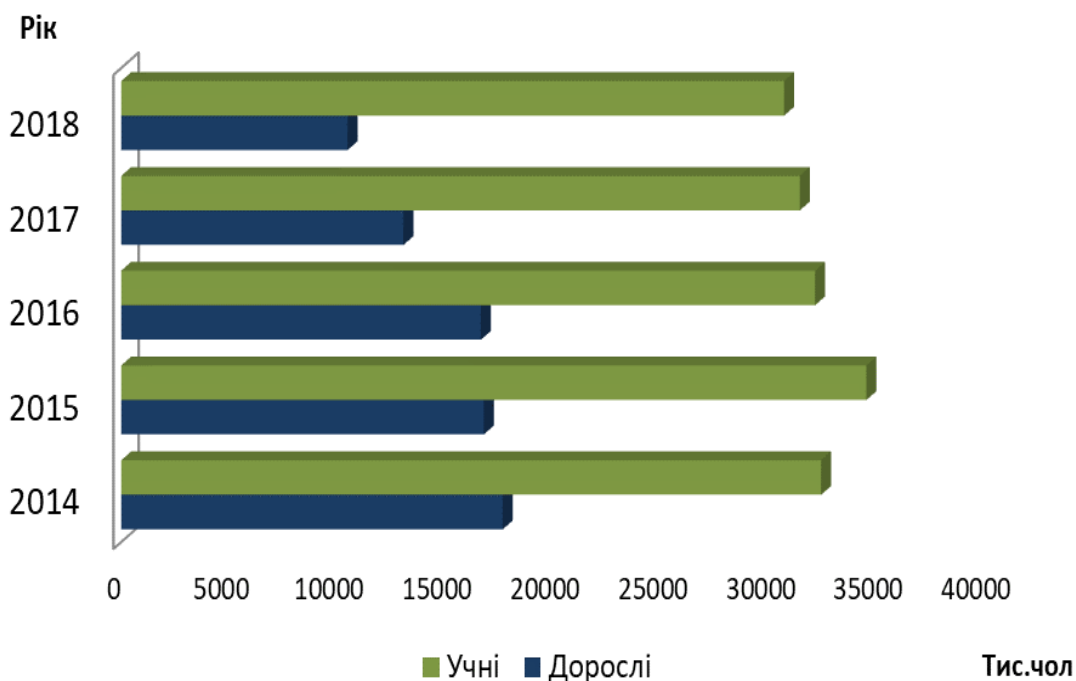

Рис.5. Відвідувачі музею охоплені екскурсіями за період 2014-2018 роки

Щорічно музей проводить велику кількість культурно-освітніх заходів. Традиційними стали краєзнавчі читання, які відбуваються декілька

разів на рік. Більшість з них присвячуються визначним діячам Прикарпаття. Найбільш знаковими були читання приурочені пам'яті Михайла Головатого (2018 р.) та Петра Арсенича (2019 р.).

У 2016-му році Івано-Франківський краєзнавчий музей вперше долучився до Міжнародного дня музейного селфі. З цього часу щорічно 16 січня відбувається дана акція. Започаткована європейським проектом Culture Themes у 2014 році, акція дає можливість учасникам розказати про свої улюблені музеї, а самим музеям - отримати безоплатну і найдієвішу рекламу.

Непересічною подією у житті громади області стала презентація відреставрованих знахідок з пам'ятки археології ранньоримського часу в с. Коростовичі Галицького р-ну та с. Підпечери Тисменицького району Івано-Франківської області, яка відбулася у квітні 2018 р. На виставці презентувалися артефакти, відреставровані науковцями Івано-Франківського краєзнавчого музею, Прикарпатського Національного університету ім. Василя Стефаника, фахівцями-реставраторам за консультаціями дослідників Львівського національного університету ім. Івана Франка, Історико-краєзнавчого музею м. Винники.

До Міжнародного дня музеїв у 2018 р. відбулася презентація унікальних речей культового та побутового призначення юдейської культури, виявлених у смт. Верховина.

Велика увага приділяється рекламно-видавничій діяльності. Зокрема, удосконалено інформаційний сайт музею та створено сторінки у соціальній мережі Facebook. Це сприяло популяризації музейного продукту, залученню більшої кількості відвідувачів.

З метою пропагування музейного продукту відбувалися записи теле- та радіопрограм про музейне життя, окремі заходи, виставки.

До виставок та заходів музею готуються рекламно-інформаційні тексти (прес-релізи, запрошення, буклети). Також буклети виготовляються по окремих експозиційних відділах і безкоштовно розповсюджуються з метою залучення якомога більшої кількості відвідувачів.

В музеї працює «Школа юних екскурсоводів». Учні не тільки мають можливість ознайомитись з експозицією краєзнавчого музею та основами методики ведення екскурсій, але й самі їх проводять екскурсії, та отримують посвідчення екскурсовода.

Науково-фондова робота

Важливою складовою кожного музею є кількість та якість його фондових збірок. Формування музейних фондів, вивчення музейних предметів, колекцій, експонатів, облік, зберігання, консервація і реставрація музейних предметів – все це відноситься до науково-фондової діяльності музею.

Згідно класифікації, музейні збірки розподілені на такі групи: речові,

писемні, образотворчі, декоративно-ужиткові, фото, фоно, кіно та відео, природничі та інші (Рис.6).

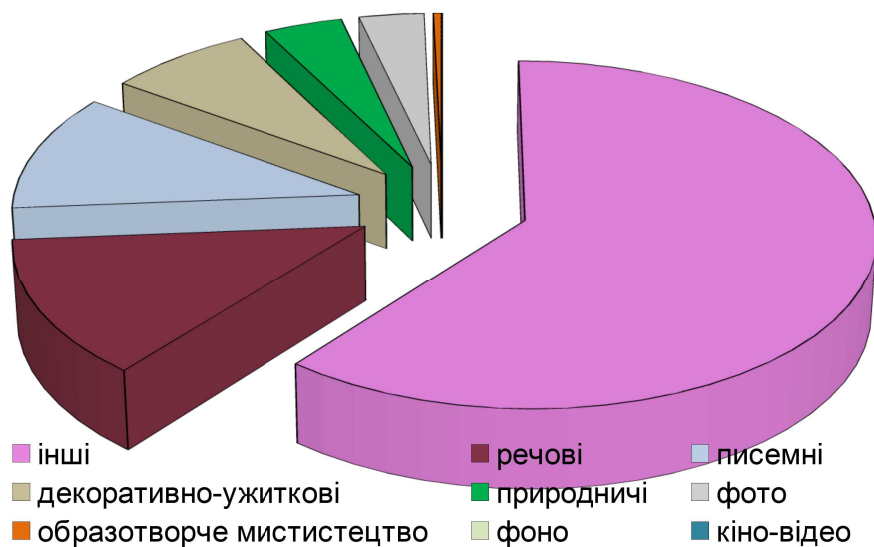

Рис.6. Структура фондкових збірок музею

Станом на 1 січня 2019 р. кількість предметів основного фонду становила 118075 одиниць. Кількість предметів науково-допоміжного фонду – 21495 од. За останні 5 років через фондово-закупівельну комісію прийнято та взято на первинний облік з оформленням відповідної документації 3197 одиниць основного та 343 науково-допоміжного фонду (Рис.7).

Фонди музею комплектуються матеріалами про важливі політичні, культурні та економічні події, які проходять в області.

Близько 7 тисяч експонатів основного фонду представлено в експозиційних відділах (це близько 8 відсотків від загальної кількості). Крім цього ще близько двох тисяч експонатів відвідувачі мають змогу оглянути на різних виставках впродовж року. За останні роки кількість представлених експонатів (у зв'язку з введенням нових експозиційних площ, модернізацією залів) збільшилась приблизно на 1023 одиниці.

Працівниками відділу фондів систематично проводиться звірка тематичних груп експонатів: палеонтологія, біологія, ткацтво, археологія, кераміка, одяг, нумізматики, зброя, вироби з дорогоцінних металів та кольорового каміння. Здійснюється комп'ютерна каталогізація окремих фондкових груп експонатів.

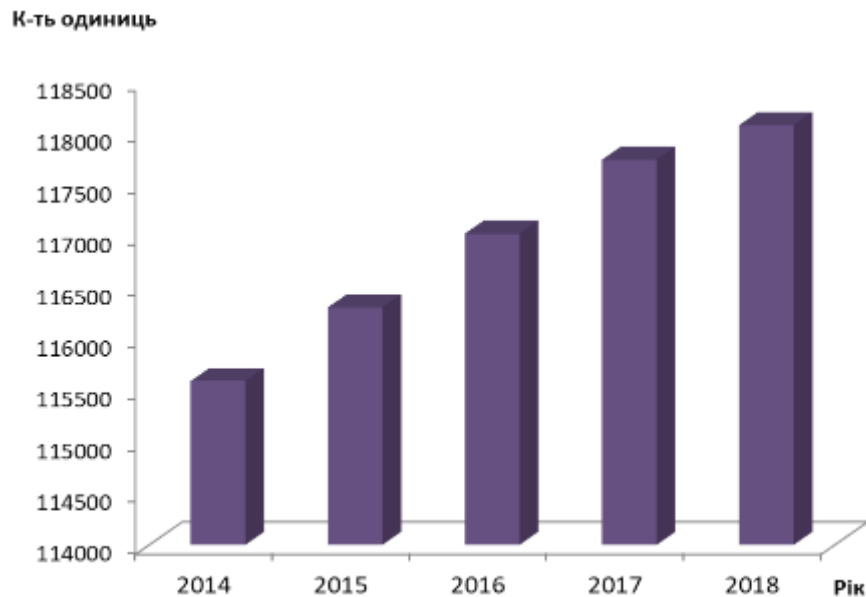

Рис.7. Надходження експонатів до основного фонду музею

Завдяки створенню нових експозицій загальна кількість предметів основного фонду, що експонуються у залах музею зростає до 6551 одиниць.

Науково-реставраційна робота

У краєзнавчому музеї працює відділ реставрації. Художники-реставратори постійно проходять стажування у Національному науково-реставраційному центрі України з метою вдосконалення кваліфікації та проходження чергових атестацій.

Відділ реставрації проводить постійне дослідження сакральної колекції, профілактичні і консерваційно-реставраційні роботи предметів музейного фонду з усіх наявних груп збереження.

З метою збереження цінних артефактів сакрального мистецтва успішно діє реставраційний проект «Врятуймо скарби разом!». У межах проекту у 2019 році було видано альбом, який є поетапним звітом реставраторів та науковців Івано-Франківського краєзнавчого музею за неповних 10 років діяльності. Дана праця містить ілюстрований науковий каталог відреставрованих творів давнього українського мистецтва, більшість із яких вперше вводиться в науковий обіг.

В 2014-2018 роках відреставровано 167 одиниць з музейної колекції. Серед них твори сакрального мистецтва, археологічні знахідки, речі періоду I та II Світових воєн.

Жаб'євська іудаїка до реставрації

Жаб'євська іудаїка після реставрації

Реставрація фібул та римських монет

Станом на 01 грудня 2018 року на об'єкті в Києві Франківському

краєзнавчому музеї є 208, що діють на громадських засадах, тобто створені і функціонують у складі підприємств, установ, організацій та навчальних закладів. З них 19 носять звання “Народний”. Серед них є музеї різних профілів: історичні, історико-краєзнавчі, етнографічні, краєзнавчі, літературні, історико-меморіальні, літературно-меморіальні, меморіальні, музичні, художні, природничі, літературно-краєзнавчі, освіти (Рис.8).

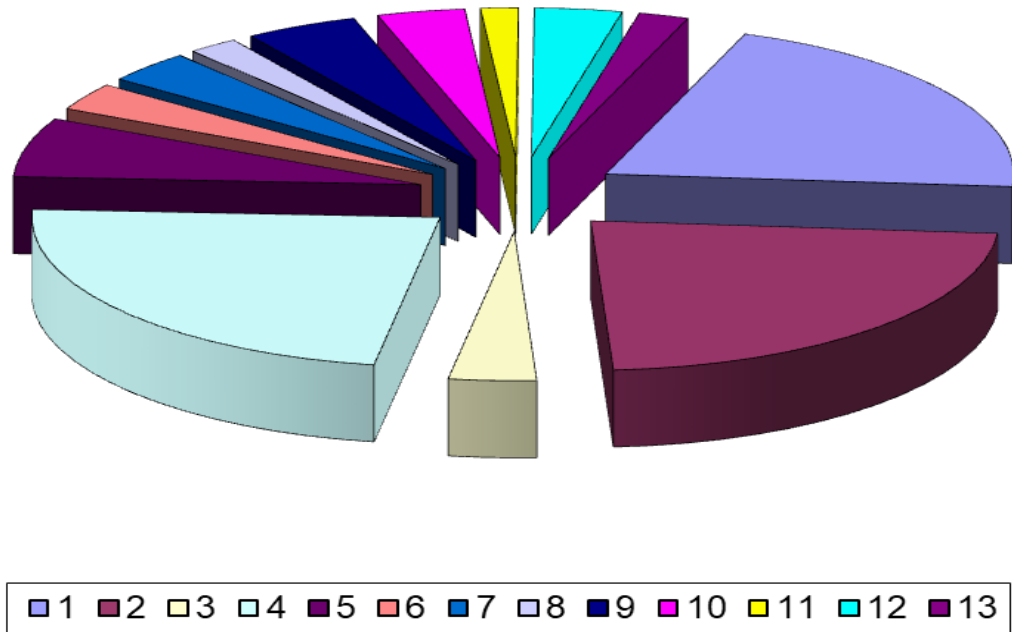

Рис.8. Структура музеїв, які діють на громадських засадах області: 1 – історичні, 2 – історико-краєзнавчі, 3 – історико-етнографічні, 4 – краєзнавчі, 5 – етнографічні, 6 – літературні, 7 – літературно-меморіальні, 8 – літературно-краєзнавчі, 9 – меморіальні, 10 – мистецькі, 11 – музичні, 12 – художні, 13 – природничі.

Всі ці музеї є скарбницями історичної спадщини нашого краю, кожний з них по-своєму оригінальний і самобутній. З метою популяризації експозицій та фондів збірок працівники музеїв на громадських засадах використовують різні форми і методи роботи: уроки, зустрічі, лекції, виставки, свята народних обрядових звичаїв.

В числі кращих музеїв – Народний Цінівський історико-краєзнавчий, Народний музей освіти Прикарпаття, Народний музей Гуцульського театру Г. Хоткевича в с.Красноїлля Верховинського району, Народний історико-краєзнавчий музей с. Бортники Тлумачького району, Народний музей історії Надвірнянщини, Народний музей визвольних змагань Снятинщини, Народний історико-краєзнавчий музей с. Чернів

Рогатинського району, Народний історико-краєзнавчий музей с. Добротів Надвірнянського району та багато інших. Всі вони є оберегами скарбів історії нашого народу, а працівники які збирають і оберігають ці скарби – справжні ентузіасти музейної справи. Громадські музеї не мають коштів на поповнення фондів збірок. Все, що за роки зібрано, не охороняється належним чином, тому, що відсутні захисні решітки на вікнах, охоронні сигналізації. В багатьох музеях відсутнє опалення. Майже кожний музей потребує ремонту приміщень, дахів, підлоги. Застарілі подекуди експозиції вимагають переобладнання, розширення площ.

У фондах музеїв, які діють на громадських засадах налічується 135 093 одиниці збереження. Протягом 2014-2018 років їх відвідало 540128 осіб. Працівники цих музеїв 2014-2018 роках провели 4841 екскурсію.

За останні 5 років науково-методичним відділом Івано-Франківського краєзнавчого музею взято на облік 6 музеїв на громадських засадах: Музей народної шани Тараса Шевченка у будинку Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, м. Івано-Франківськ, Музей «Героїв Небесної сотні», м. Івано-Франківськ, вул. Є. Коновальця, музей «Івана Франка», м. Івано-Франківськ, вул. Гетьмана Мазепи, музей нафтового промислу, с. Битків Надвірнянського району, історико-краєзнавчий музей «Опілля», м. Рогатин, музей історії та побуту села Угорники Івано-Франківської міської ради.

Працівниками відділу надається методична та практична допомога по організації новостворених та реекспозиції діючих музеїв на громадських засадах, а також приватних музеїв. Зокрема, консультації у написанні структурного та тематико-експозиційного планів, створенні експозицій нових музеїв та проведенні реекспозиції, уже існуючих, заповнення паспортів новостворених музеїв. Систематично надаються методичні рекомендації щодо опрацювання, наукового опису та обліку експонатів.

В селах Косівського, Верховинського, Долинського та Рожнятівського районів розширюється мережа приватних музеїв, що потребує детального обліку.

Спільно з управлінням культури, національностей та релігії облдержадміністрації, фахівцями структурних підрозділів у сфері культури проводиться робота по обліку діючих та новостворених музеїв, що діють на громадських засадах. На базі зібраного матеріалу проводиться картографування музеїв по районах та їх класифікація за напрямками роботи.

У 2014-2018 роках співробітники науково-методичного відділу провели детальну звірку чисельності громадських музеїв області. На базі зібраних даних підготовлено до друку довідник «Атлас музеїв області».

Робота допоміжних служб музею

В краєзнавчому музеї функціонують бібліотека, фотолабораторія, відділ друку та інформації.

Бібліотечний фонд налічує близько 10 610 томів. Музейна бібліотека протягом року поповнилась новими надходженнями – це книги, газети, журнали з історії, природи, етнографії, музеєзнавства та ін. Послугами бібліотеки користуються як працівники музею так і студенти, викладачі вузів, коледжів і шкіл міста. Працівник бібліотеки проводить систематичне ознайомлення користувачів бібліотеки з новими надходженнями, організовуються виставки-перегляди періодичних видань, які надходять в музейну бібліотеку. Своєчасно поновлюється та упорядковується картотека бібліотечного фонду.

Працівником фотолабораторії М. Галкою зафіксовано всі виставки, експедиції, науково-освітні заходи, конференції проведені працівниками музею в 2014-2018 роках. Проводиться фотофіксація матеріалів, які надходять у відділ фондів музею.

Фотографуються експонати до реставрації та після проведення реставраційних робіт.

Надавалась фахова та науково-методична, матеріальна допомога філіям краєзнавчого музею.

Господарська робота

За 2014-2018 роки підготовлено до реекспозиції (проведено ремонт, монтаж вітрин, електроосвітлення) зал відділу історії, проведено ремонт електромережі у історико-краєзнавчому музеї «Гуцульщина» (сmt. Верховина), поточний ремонт у приміщенні фондів (вул. Низова, 2). У музеї М. Грушевського (с. Криворівня Верховинського району) та історико-краєзнавчому музеї «Гуцульщина» (сmt. Верховина) встановлено охоронну сигналізацію.

У основній будівлі музею проведено поточний ремонт службових кабінетів, фойє музею (всього 410 кв. м будівельної площі). У Літературному музеї Прикарпаття в м. Івано-Франківську - поточний ремонт фасаду.

В історико-краєзнавчому музеї «Гуцульщина» (сmt. Верховина) встановлено захисні решітки на вікнах, проведено ремонт 3 залів на другому поверсі. Замінено 6 дерев'яних вікон на металопластикові. Відремонтовано дерев'яні сходові марші з 1 по 3 поверх. У 2017 році проведено капітальний ремонт історико-краєзнавчого музею М. Грушевського та літературно-меморіального музею І. Франка у с. Криворівня Верховинського району.

Проведено благоустрій прилеглої території музею М. Грушевського у с. Криворівня Верховинського району.

В музеї «Хата-гражда» (с. Криворівня) проведено ремонт дерев'яного даху усього комплексу з нанесенням мастики (природної сировини нафти) для довговічного збереження драпки. Тут же відтворено автентичну діючу глинобитну піч.

За позабюджетні кошти у історико-краєзнавчому музеї О. Довбуша, що у с-щі Печеніжин Коломийського району, проведено ремонт другого поверху. Тут встановлено і відкрито пам'ятник ватажку опришків Олексі Довбушу.

У Солотвинському історико-краєзнавчому музеї проведено поточний ремонт експозиційних залів першого поверху, виготовлено музейне обладнання для створення нової експозиції. При підтримці депутатів обласної ради у 2019 році виділено кошти і здійснено капітальний ремонт даху будівлі музею.

У історико-краєзнавчому музеї «Гуцульщина» для створення експозиції «Природа Гуцульщини» готується музейне обладнання.

Слід відмітити, що більшість ремонтних робіт музеєм проводяться за рахунок спецкоштів, яких надійшло у 2014-2018 роки 1774761,00 гривень (Рис.9).

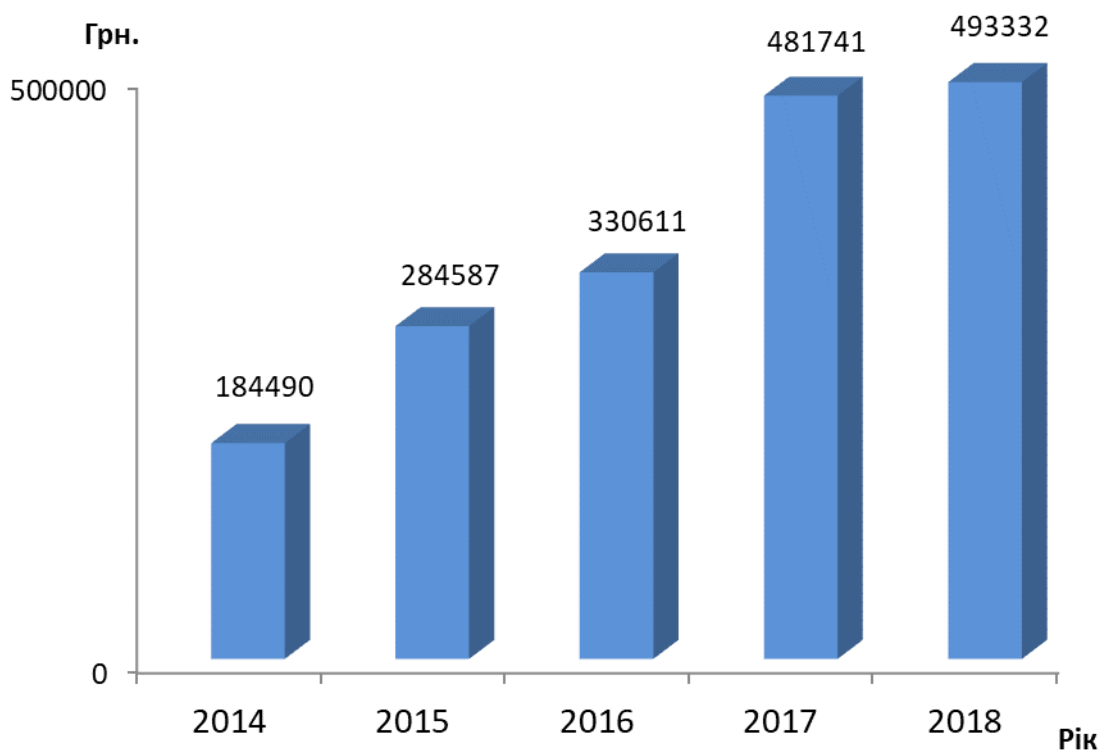

Рис. 9. Надходження коштів на спецрахунок музею за 2014-2018 роки

Директор музею

Я. Штирко